

146330

II

Pracownia

III

SPRAWOZDANIE ROCZNE

Z A R Z Ä D U
ZWIÄZKU AKADEMI-
KÓW ŚLÄZÄKÓW
PRZY POLITECHNICE
L W O W S K I E J

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1 9 3 8

L W Ó W

1 9 3 9

III

SPRAWOZDANIE

ROCZNE

Z A R Z Ä D U
ZWIÄZKU AKADEMI-
KÓW ŚLÄZÄKÓW
PRZY POLITECHNICE
L W O W S K I E J

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1 9 3 8

18L120d4

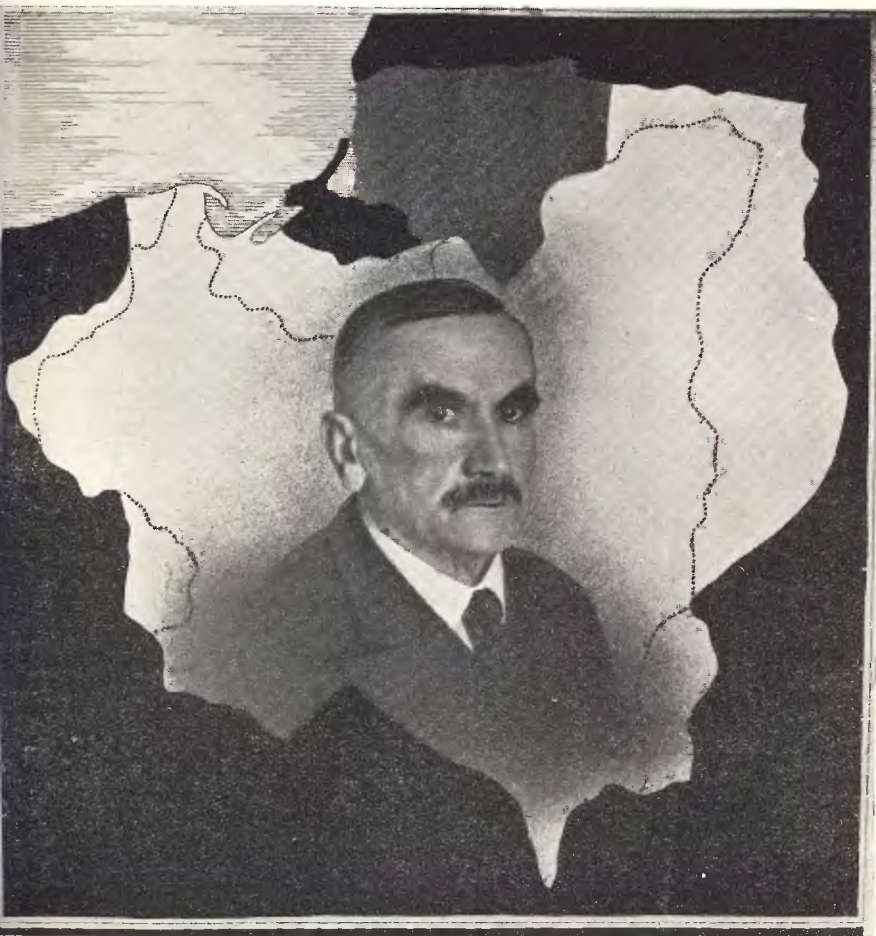
2821

146330

II

9 VIII 1864

† 2 I 1939

„MY Z NIEGO WSZYSTY...”

Na początku bieżącego roku uderzyła w nas gromem żałobna wieść — Roman Dmowski nie żyje!

Umarł Wódz Polskiego Narodu, który genialnym umysłem, gigantycznym wysiłkiem i pracą niezmordowaną, oswobodził z jarzma niewoli Naród, przywrócił Mu jego godność i wykuł obecne granice Państwa. Swoją trafną działalnością polityczną włączył w granice Polski: Śląsk, Poznańskie, Pomorze i dostęp do morza. Sam ten fakt wystarczył, aby młode pokolenie Ślązaków uznało Go swoim Wodzem. Roman Dmowski uwolnił Śląsk z kajdan niemieckiego zaborcy i nagrodił trud i mękę trwania w polskości naszych Ojców, sprawił iż młodzi Ślązacy mogą swobodnie pacierz po polsku odmawiać, uczyć się w rodzimym języku i pełną garścią czerpać z krynicy wiedzy i kultury polskiej. Roman Dmowski przez swoje dzieła i pisma polityczne nauczył nas prawdziwej miłości do Narodu, olśnił wizją wielkości Ojczyzny i wskazał na szlaki Chrobrego.

Roman Dmowski podbił nas, związał bez reszty ze Swoją ideą i uczynił z nas swoich najwierniejszych wyznawców. Roman Dmowski jest nam, Ślązakom, również dlatego tak bliski, iż pochodził z rodziny człowieka pracy fizycznej, tak jak większa część śląskiej młodzieży akademickiej z takiego właśnie stanu pochodzi. I jak Roman Dmowski odbudował potężne Państwo Polskie, tak lud śląski i skarby śląskie przyczyniają się do coraz to większego wzrostu potęgi Odrodzonej Ojczyzny.

Od Polski oficjalnej jeden z największych w naszej historii mąż stanu nie doznał zaszczytów, ani nagrody za trud, walkę i ofiarę całego swojego życia. Jego wyznawcy są prześladowani. Pozostanie On jednak na zawsze Królem Ducha Polskiego Narodu, najmądrzejszym Nauczycielem i Wodzem Narodu.

I dziś, gdy w skupionej ciszy składamy Romanowi Dmowskiemu hołd, niech w sercach naszych powstanie mocne ślubowanie: Wodzu nasz i Królu Ducha Polskiego Narodu, ślubujemy wierność Twej idei, ślubujemy do ostatka sił naszych budować Polskę Narodową i Wielką, i przyrzekamy, iż przyjdzie ten wielki dla Polski dzień, gdy w triumfie z cmentarza na Bródnie przeniesiemy Twoje ciało do królewskich grobów.

SKŁAD WŁADZ ZWIĄZKU::

Po Prof. inż. Bratrze godność Kuratora Związku objął z ramienia Senatu Politechniki p. Prof. Dr inż. Roman Witkiewicz.

Od dnia 1 kwietnia 1938 Kuratorem Związku jest p. Prof. Dr inż. Stanisław Ochęduszek.

Zastępcą Kuratora był p. Prof. inż. Emil Łazoryk od dnia 24 października 1938 do dnia 8 stycznia 1939.

Zwyczajne Walne Zebranie członków Związku w dniu 5-go marca 1938 uchwaliło listę Władz Związku z kol. Tadeuszem Stachowskim jako prezesem.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 6 marca 1938 Zarząd ukonstytuował się w składzie następującym:

Prezes	Stachowski Tadeusz
Wiceprezes	Bednorz Wiktor
Sekretarz	Klak Mieczysław
Skarbnik	Just Jan
Referent naukowy	Żagan Roman
„ stypendialny	Wróbel Maksymilian
„ praktyk	Żemełka Jan
„ społeczny	Wieczorek Paweł
„ wycieczkowy	Petzuch Eryk
„ towarzyski	Czarnecki Stefan
„ procesowy	Musioł Alfred
Przedstawiciel A. M. W.	Adamczyk Paweł
„ A. H. Z.	Byrtus Antoni

Na skutek rezygnacji z funkcji prezesa kol. Stachowskiego, przyjętej przez Zarząd w dniu 8 czerwca 1938 i podanej do wiadomości Rektoratu Politechniki, funkcję prezesa pełnił do Nadzwyczajnego Walnego Zebrania kol. Bednorz Wiktor.

Na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu odbytym w dniu 10 listopada 1938 prezesem wybrano kol. Bednorza Wiktora, wybrano również dwu członków Zarządu: kol. Kaszę i kol. Furtaka, w miejsce kol. Żemełki i kol. Petzucha.

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący	Palica Ryszard
Sekretarz	Biernat Władysław
Członkowie Komisji:	Wiśniowski Ludwik
	Czech Maksymilian
	Karolewicz Stefan

Sąd Koleżeński:

Przewodniczący
Wice-przewodniczący
Sekretarz
Członkowie:

Kałdonek Henryk
Filipek Stanisław
Śmiłowski Jerzy
Stańczyk Zygmunt
Biniek Jerzy

Zarząd Związku za kadencji kol. Wiktora Bednorza.

Z lewej ku prawej stoją: Adamczyk Alojzy, Kowol Jan, Furtak Erwin,
Śladek Gerard, Żagan Roman, Kasza Alojzy, Musioł Alfred.
Siedzą: Klak Mieczysław, Bednorz Wiktor, Prof. Dr inż. Stanisław
Ochęduszek, Stachowski Tadeusz, Just Jan.

SPRAWOZDANIE OGÓLNE.

Wydając drukiem szczegółowe sprawozdanie ze swej działalności ustępujący Zarząd pragnie dać wszystkim członkom Związku dokładny i przejrzysty obraz tak całokształtu, jak i poszczególnych elementów spraw i pozycji Związku, oraz prac Zarządu i jego zamiarów, które nowy Zarząd powinien w dalszym ciągu realizować.

Ułatwi to najwyższej instancji Związku, tj. Walnemu Zebraniu, wgląd i kontrolę działalności Zarządu i rzeczową krytykę, tak nieodzowną, jeśli chodzi o postęp i doskonalenie się Organizacji.

Pragniemy w dalszym ciągu w ten sposób zapoznać ze sprawami Związku tych naszych kolegów, którzy przez zdobycie dyplomów stracili już ze Związkiem kontakt bezpośredni, w tej nadziei, że ich rady i pomoc mogą niejednokrotnie nam, ich młodszym kolegom, przynieść wiele pożytku.

Pragniemy wreszcie zapoznać w ten sposób z naszą pracą, zamiarami i potrzebami przedstawicieli całego społeczeństwa śląskiego, z którego pochodzimy.

Przystępując do sprawozdania Związku Akademików Ślązaków przy Politechnice Lwowskiej, nie możemy pominąć stopniowej ewolucji, jaką przeszedł nasz Związek.

Już przed rokiem 1919 zawiązuje się we Lwowie Związek pod nazwą „Znicz“, skupiający studentów wyższych uczelni Lwowa, pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego, a w roku 1931 pierwszy większy napływ studentów z Górnego Śląska daje impuls do utworzenia Związku Akademików Górnoślązaków we Lwowie. Związek Akademików Górnoślązaków, młodszy lecz liczniejszy i znacznie żywotniejszy, w roku 1935 uzyskuje legalizację przy Politechnice Lwowskiej, pod nazwą „Związek Akademików Ślązaków Studentów Politechniki Lwowskiej“, po czym doprowadza do przyłączenia się doń „Znicza“.

Wreszcie, korzystając z nowego rozporządzenia Min. W. R. i O. P. z dnia 14 października 1937, Związek Akademików Ślązaków Studentów Politechniki Lwów. w roku bieżącym legalizuje się na nowo jako Związek międzyuczelniany, skupiający Ślązaków studiujących na wszystkich Wyższych Uczelniach we Lwowie, a więc studentów Politechniki Lwowskiej, Uniwersytetu Jana Kazimierza, Akademii Handlu Zagranicznego i Akademii Medycyny

Weterynaryjnej. Ze względu na to, że przeszło 70% ogółu młodzieży Śląskiej studiującej we Lwowie, stanowią studenci Politechniki, Związek zalegalizowano przy Politechnice.

Obecna więc nazwa Związku brzmi: „Związek Akademików Ślązaków przy Politechnice Lwowskiej“.

Pamiętając o charakterze samopomocowym naszego Związku, dyktowanym koniecznością wynikającą z położenia materialnego kolegów, Zarząd w ciągu całej swej działalności zwracał szczególną uwagę na jak największe rozszerzenie swych możliwości, jeśli chodzi o niesienie pomocy tak naukowej, jak i materialnej członkom Związku.

Zabiegi Zarządu o pomoc materialną dla niezamożnych kolegów szły przede wszystkim po linii starań o stypendia i zapomogi, udzielane przez Wojewódzki Komitet Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej (T. P. M. A.) w Katowicach.

Ponieważ Związek nasz zrzesza w przeważającej części młodzież ze sfer niezamożnych, tj. robotniczych i urzędniczych, poświęcającą się studiom politechnicznym, a więc studiom długim, kosztownym i absorbującym całkowicie czas, nie pozwalającym na żadne uboczne zajęcia zarobkowe, przeto Zarząd Związku czynił wszelkie starania, aby przyjąć kolegom z pomocą materialną przez ułatwienie starań o stypendia i zapomogi Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej i Śląskiej Pomocy Naukowej w Katowicach, oraz przez udzielanie krótkoterminowych pożyczek doraźnych i pożyczek długoterminowych na opłacanie opłat dyplomowych. Naukową pomoc niósł Związek przez wypożyczanie Kolegom drogiej podręczników, trudno dostępnych.

Na audienciach u P. Wojewody Dra Grażyńskiego, prezesa Komitetu T. P. M. A. w Katowicach, poruszano stale kwestie płatności stypendiów w ciągu 9-u miesięcy, a nie 7-u jak dotychczas. Sprawa ta została ostatecznie w tym roku pomyślnie dla kolegów załatwiona. Szwankuje jednak nadal wypłata pierwszych rat stypendialnych za miesiące październik, listopad i grudzień. Nie wchodzimy na tym miejscu w powody tak poważnego opóźnienia, chcemy jednak przedstawić Komitetowi w Katowicach trudne położenie kolegów, którzy wyczerpawszy we wrześniu i październiku wątpliwe oszczędności z praktyk, w następnych miesiącach zdani są wyłącznie na łaskę Komitetu w Katowicach.

W roku sprawozdawczym Związek nasz otrzymał z Lwowskiego Komitetu T. P. M. A. kwotę 500 zł przeznaczoną dla niezamożnych kolegów na mieszkania rewersowe w Domach Akademickich.

Jak w latach ubiegłych tak i w tym roku Śląska Pomoc Naukowa (Śl. P. N.) udzieliła kilkunastu członkom naszego Związku jednorazowej zapomogi na opłacanie opłat szkolnych.

Konsekwentne i bezapelacyjne ściąganie opłat szkolnych w b. r. niejednokrotnie stawia kolegów w położenie bez wyjścia tym bardziej, że biuro opłat, czynne przy Bratniej Pomocy

nie mogło przychylnie załatwić ogromnej ilości podań, to też z wielką radością przyjęli koledzy zapomogi Śląskiej Pomocy Naukowej. Wierzymy, że gdyby to zależało od Zarządu Śl. P. N. to podania wszystkich kolegów zostałyby przychylnie załatwione. Mamy nadzieję, że Śl. P. N., w zrozumieniu ważności sprawy, nadal będzie wspierała nasz Związek swymi składkami, które nam, młodszym ich kolegom, w tak dużej mierze pomagają do szybszego ukończenia studiów.

Składamy zatem Zarządowi Śląskiej Pomocy Naukowej jak najserdeczniejsze podziękowanie za okazaną nam pomoc.

Pożyczki udzielane przez Zarząd.

Również we własnym zakresie starał się Zarząd przyjąć kolegom z doraźną pomocą materialną przez udzielanie pożyczek z funduszków własnych.

Fundusze nasze przeznaczone na ten cel są zbyt małe, ażeby zaspokoić potrzeby kolegów, nie mniej jednak Zarząd nie odmawiał nigdy udzielania pożyczek krótko-, czy długoterminowych kolegom potrzebującym, a zwłaszcza dyplomantom na egzaminy końcowe. Mamy nadzieję, że koledzy przez możliwie szybkie spłacanie zaległości umożliwią dalsze nasze postępowanie po tej linii, a koledzy absolwenci i inżynierowie, pamiętający dawne studenckie chmurne i górne czasy, ułatwią naszą pracę w tym kierunku.

Tutaj podziękować musimy JWP. Wojewodzie Śląskiemu, którego pomoc pozwoliła nam na zwiększenie naszego funduszu pożyczkowego.

Wycieczki.

Wycieczki organizowane przez Zarząd ze Lwowa na Śląsk w czasie ferii świątecznych czy wakacyj były w pewnej mierze pomocą dla kolegów, pozwalając im na tańszą podróż, i w jednym wypadku wogóle umożliwiając im tę podróż.

Organizując te wycieczki jako naukowe, bo połączone zawsze ze zwiedzaniem różnych zakładów przemysłowych na Śląsku, staraliśmy się przez to o szersze zaznajomienie się kolegów z przemysłem na Śląsku.

W czasie wakacji, świąt Wielkiej Nocy i Bożego Narodzenia, urządzono wycieczki do hut Uthemana i Saegerta w Szopienicach, do browaru w Tychach, do huty Hahna w Boguminie, koksowni i browaru w Karwinie i do Huty w Trzyńcu.

Szczególnie wartościowe było zwiedzenie przemysłu na Śląsku Zaolziańskim, gdyż koledzy uczestnicy tej wycieczki zapoznali się nie tylko z przemysłem, techniką tego przemysłu ziem odzyskanych, ale również poznali piękny zakątek naszej ojcowizny, zapoznali się z nastrojami ludności i spędzili mile część ferii, nabierając sił do dalszej pracy.

Praktyki.

Sprawa praktyk wakacyjnych przybrała w roku bieżącym, mimo najusilniejszych zabiegów Zarządu, obrót na ogół niepo-myślny. Poczynione na wzór roku ubiegłego zabiegi o zapewnienie kolegom praktyk wakacyjnych na Śląsku za pośrednictwem JW Pana Wojewody Śląskiego, okazały się za późne z powodu nieprzewidzianego przyspieszenia terminu akcji przydziałowej praktyk przez Min. W. R. i O. P. O przyspieszeniu tej akcji Zarząd nie został poinformowany.

Na audiencji naszej u JW Pana Wojewody w okresie Świąt Bożego Narodzenia 1937 roku, na której poruszaliśmy między innymi sprawę praktyk, otrzymaliśmy w tej kwestii daleko idące przyrzeczenia, nie dowiedzieliśmy się jednak o przyspieszeniu terminu odesłania wykazu praktyk ze Śląska do Warszawy. Na wysłany później list do Urzędu Wojewódzkiego, w którym uzasadniliśmy potrzeby odbycia przez nas praktyk na Śląsku, i prosiliśmy o zarezerwowanie ich, oraz uprzedziliśmy o przesłaniu przez nas podań, nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Podania kolegów, przesłane do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego przysły tam już po odesłaniu całego kontyngentu praktyk do Ministerstwa. Zarezerwowanie więc praktyk przez JW Pana Wojewodę nie mogło już mieć miejsca, a starania w Ministerstwie zostały w małej tylko mierze respektowane.

Na tym miejscu poruszyć musimy kwestię uzasadnienia naszych tak usilnych starań o praktyki, i to o praktyki na Śląsku. Ogólnie stwierdzić musimy, że jeśli praktyki wakacyjne dla studentów Politechniki są nieodzowne ze względów naukowych jako rygory, to niemniej koniecznymi są dla większości kolegów ze względów materialnych. Spotykamy się jakże często z twierdzeniem, realizowanym niejednokrotnie przez Dziekanaty i Ministerstwo, że Ślązacy, jeśli już mają praktykować, to w każdym razie nie na Śląsku, bo pochodząc ze Śląska, są dostatecznie zaznajomieni z ciężkim przemysłem, górnictwem, czy hutnictwem, powinni zatem zapoznać się z innymi środowiskami i warunkami pracy, Śląsk zaś powinien zostać wolnym terenem praktyk dla tych kolegów, którzy go nie znają. Zdanie to nie byłoby pozbawione racji, gdyby studenci pochodzący ze Śląska rzeczywiście byli obznajomieni praktycznie z przemysłem. Tak jednak nie jest, i nie może być. Stykamy się z przemysłem tylko od zewnątrz i nie mając podstawowych wiadomości technicznych nie możemy odnosić praktycznych korzyści naukowych. Dopiero jako studenci Politechniki, po przyswojeniu sobie minimum wiadomości technicznych, możemy widzieć to, co należy zobaczyć, pracować, rozumieć i uczyć się.

Uważamy, że mamy co najmniej równe prawo z kolegami nie pochodzącymi ze Śląska, jeśli chodzi o możliwość korzystania z praktyk Śląskich, jako mających największy ciężar gatun-

kowy pod względem naukowym. Nazwalibyśmy to naszym prawem naukowym.

Powtarzamy, że koledzy nasi, to w większości synowie robotników i urzędników, niezamożni i borykający się z wielkimi trudnościami podczas studiów, i że możliwość zarobku podczas wakacji i zaoszczędzenie tegoż, to rzecz dla nich wielkiej wagi. A tą możliwość dać im może tylko praktyka na Śląsku, bo mieszkając u rodziców, czy krewnych, mogą zarobione kwoty całkowicie zaoszczędzić. Nazwalibyśmy to naszym prawem materialnym do odbywania praktyk na Śląsku.

Starania o praktyki na wakacje 1939 roku rozpoczęliśmy w r. b. wcześniej, porozumieliśmy się w tej sprawie ze Związkiem Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego, którego wielu naszych kolegów jest członkami. Ponadto nie omieszkaliśmy prosić o poparcie w tej sprawie JWPana Wojewodę Śląskiego. Mamy zatem nadzieję, że w roku bieżącym wszyscy nasi koledzy będą mogli odbyć praktyki na Śląsku.

Biblioteka.

W dalszym ciągu, jeśli chodzi o pomoc naukową dla członków Związku, Zarząd kładł wielki nacisk na powiększenie biblioteki naukowej Związku. Jak w latach ubiegłych tak i w roku sprawozdawczym zważano przy zakupie nowych dzieł przede wszystkim na wartość danych dzieł naukowych. Szczegółowe dane o bibliotece znajdziemy w sprawozdaniu referatu naukowego, tu jednak musimy zaznaczyć, że rozwój naszej biblioteki tak świetnie się zapowiadający, został zahamowany brakiem lokalu Związku, do której to sprawy w odpowiednim miejscu jeszcze powrócimy.

Panu Wojewodzie Śląskiemu Drowi M. Grażyńskiemu składamy serdeczne podziękowanie za Jego wydatną pomoc finansową, której w zrozumieniu tak ważnej dla nas sprawy nigdy nam nie odmawiał.

Posady.

Kończąc część sprawozdania natury samopomocowej Związku musimy pokrótce jeszcze omówić sprawę posad dla naszych kolegów absolwentów. Na licznych audiencjach u Pana Wojewody otrzymaliśmy zapewnienie, że podania naszych absolwentów zostaną poparte przez Pana Wojewodę. Wierzymy w te obietnice. Podczas Świąt Bożego Narodzenia złożyliśmy w Sekretariacie Pana Wojewody spis naszych kolegów inżynierów, z których wielu odbywa obecnie służbę wojskową. Podobny spis złożyliśmy w Centralnym Związku Akademików Ślązaków w Katowicach, który posiada specjalną agendę posad, i do którego w ostatnim czasie dosyć często zwracają się różne przedsiębiorstwa z zapotrzebowaniami na absolwentów Szkół Wyższych.

Życie organizacyjne.

Udział naszych członków w pracach w innych Stowarzyszeniach akademickich jest nader żywy. Nie ma bodaj stowarzyszenia ogólno-akademickiego, reprezentującego naszą ideologię narodową, w którym członkowie naszego Związku nie zasiadali by w Zarządach.

Polski Związek Zachodni.

Ścisły kontakt nawiązany w ubiegłym roku z Polskim Związkiem Zachodnim był nadal utrzymywany przez obecność naszego delegata na zebraniach Zarządu P. Z. Z. Niestety Związek ten na terenie Lwowa ze względów dla nas niezrozumiałych był hamowany w swych poczynaniach i ograniczał swe prace przeważnie do zbiórek ulicznych na rzecz Polaków Zagranicą, kolonii dla dzieci z Niemiec itd.

Centralny Związek Akademików i Absolwentów Szkół Wyższych w Katowicach.

Z uznaniem dla poczynañ obecnego Zarządu C. Z. A. Ś., przyjeśliśmy z radością wiadomość o zatwierdzeniu statutu tego Związku przez Urząd Wojewódzki. Na ostatnim zebraniu prezesów środowisk i prezesa C. Z. A. Ś. podczas świąt Bożego Narodzenia, omówiono wspólną platformę prac i zamierzeń poszczególnych środowisk oraz Centrali. Postanowiono urządzić w czasie Świąt tydzień Akademika Ślązaka, prócz tego Zarząd nasz podał projekt urządzenia pielgrzymki akademickiej do Piekar na wzór znanej pielgrzymki do Częstochowy. Projekt został przychylnie przyjęty przez wszystkie środowiska oraz Centralę i ma być zrealizowany w czasie wakacji.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego.

Kontakt nawiązany w Polskim Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego staraliśmy się w roku sprawozdawczym zacieśnić. Ilość naszych kolegów w Związku wzrosła do trzydziestu. Na konferencji z P. inż. Nestrypke, Wiceprezesem Stowarzyszenia, przedstawiliśmy sprawę naszych praktyk wakacyjnych i otrzymaliśmy obietnicę pomyślnego załatwienia tej sprawy w miarę możliwości i kompetencji Stowarzyszenia.

Składamy Zarządowi Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego naiserdeczniejsze podziękowanie za umożliwienie naszym członkom należenia do Stowarzyszenia w zrozumieniu trudnego ich położenia materialnego. Dziękujemy również Zarządowi za starania poczynione w celu uzyskania dla nas praktyk wakacyjnych. Mamy nadzieję, że Szanowny Zarząd nadal przyjdzie nam z pomocą, jako najmłodszym i najbardziej potrzebującym kolegom.

Śląsk Zaolziański.

W pamiętnych dniach września, kiedy cała Polska tak żywo interesowała się sprawami Śląska Zaolziańskiego i naszych Rodaków z za Olzy, członkowie naszego Związku tym żywiej odczuwali zmagania i nadzieje naszych najbliższych. Nie zabrakło kolegów, którzy nie czekając ani chwili, udali się na Zaolzie, aby tam na miejscu służyć sprawie słusznej.

Reszta zaś gremialnie stanęła na apel Zarządu, gotowa w każdej chwili spełnić swój obowiązek. Zarząd Związku nawiązał kontakt z Związkiem Powstańców Śląskich we Lwowie, przeprowadzającym organizowanie Legionu Zaolziańskiego i oddał do dyspozycji dowódcy Legionu pluton kolegów w sile 80 ludzi, rekrutujących się wyłącznie z Związku Akademików Ślązaków we Lwowie, przy czym Zarząd zobowiązał się sam przeprowadzić alarm w razie potrzeby. Istotnie alarm przeprowadzony wykazał całkowite podporządkowanie i zrozumienie sprawy przez kolegów. Do wyjazdu ze Lwowa jednak nie doszło.

Zarząd i członkowie Związku nie ograniczyli się jednak tylko do dobrych chęci, gdyż zorganizowano składkę wśród kolegów na pomoc dla uchodźców z Zaolzia. Zebraną kwotę 150 zł przesłano na ręce posła Palarczyka z prośbą o przekazanie jej wprost najbardziej potrzebującym rodzinom. Jeśli weźmiemy pod uwagę trudne położenie materialne kolegów, to przyznać musimy, że kwota chociaż nie duża ale zebrana w przeciągu bardzo krótkiego czasu, wykazała zrozumienie i zacieśniła serdecznie więzy naszych kolegów z Rodakami z za Olzy.

Lokal Związku.

Sprawa lokalu Związku sprawiała Zarządowi przez cały rok sprawozdawczy największe kłopoty. Podczas gdy w ubiegłych latach cały prawie Zarząd mieszkał w Drugim Domu Techników, co pozwalało na normalne prowadzenie wszelkich prac, to w roku sprawozdawczym członkowie Zarządu zamieszkiwali w różnych punktach miasta, tak że praca była nadzwyczaj utrudnioną.

Stały wzrost liczby członków, rozszerzająca się z dnia na dzień biblioteka Związku, wymaga koniecznie uzyskania lokalu, gdyż w przeciwnym razie prace Zarządu zostaną poważnie zahamowane, albo przysporzą członkom Zarządu wiele trudności i zabiorą dużo drogiego czasu dla kolegów czasu.

Starania nasze o lokal szły w różnych kierunkach, zamierzaliśmy z początku wynająć lokal w którymś z Domów Akademickich. Sprawa ta po przedyskutowaniu z Zarządami Domów upadła, gdyż Domy Akademickie i tak są przepełnione.

Wynajęcie lokalu na mieście związane jest z wysokim kosztem rocznym, na który to wydatek nasz Związek w chwili obecnej nie może sobie pozwolić. Przedstawiliśmy nasze trudności

Panu Wojewodzie, Prezesowi Komitetu T. P. M. A. w Katowicach, i otrzymaliśmy zapewnienie przychylnego załatwienia naszego podania, skierowanego do Komitetu. Tymczasem na zebraniu Komitetu, na którym P. Wojewoda nie był obecny, podanie nasze załatwiono odmownie, motywując to brakiem fundusów na ten cel.

Staraliśmy się wreszcie o uzyskanie lokalu na Politechnice i Zarząd wniósł odpowiednie podanie na ręce Przewodniczącego Komisji Lokalnościowej p. Prof. Hubickiego. Dotychczas, chociaż minęło kilka miesięcy, żadnej odpowiedzi nie otrzymaliśmy.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku sprawozdawczym Komitet T. P. M. A. w Katowicach po ponownym rozpatrzeniu naszego podania przychylnie ustosunkuje się do naszej prośby, tak istotnej i ważnej w dalszym rozwoju naszego Związku.

Podziękowania.

Na zakończenie sprawozdania ogólnego niech nam wolno będzie złożyć najserdeczniejsze podziękowanie kuratorom Związku, Panu Prof. Inż. Emilowi Bratro, Panu Prof. Dr Inż. Romanowi Witkiewiczowi za szczere i życzliwe ustosunkowanie się do naszych zamierzeń oraz Panu Prof. Inż. Emilowi Łazorykowi za sympatię, jaką darzył nasz Związek.

Składamy jak najbardziej serdeczne podziękowanie Panu Prof. Dr. Inż. Stanisławowi Ochęduszcze za udzielanie nam we wszelkich poczynaniach Związku cennych rad i wskazówek, oraz za szczere zainteresowanie się wszelkimi przejawami życia, naszej organizacji.

Poczuwamy się również do nader miłego obowiązku podziękowania JWPanu Wojewodzie Śląskiemu Dr Michałowi Grażyńskiemu za Jego przychylne ustosunkowanie się do wszystkich naszych spraw, jakoteż za wydatną pomoc okazaną przez udzielanie nam subwencji na cele naukowe oraz samopomocowe.

Dziękujemy Dyrekcjom Zakładów Przemysłowych, do których organizowaliśmy wycieczki naukowe za życzliwe i gościnne przyjęcie oraz wszystkim Osobom i Instytucjom, które w jakikolwiek sposób przyszły nam z pomocą.

Dziękujemy P. T. Redakcjom dzienników, które bezinteresownie zaopatrywały Związek w swe wydawnictwa i udzielały nam łaskawie łam swoich poczytnych pism.

Dziękujemy Prezydium Bratniej Pomocy Stud. Politechniki Lwowskiej oraz Zarządom Technicznych Domów Akademickich za życzliwe odnoszenie się do naszych spraw.

Dziękujemy w końcu bardzo serdecznie tym wszystkim Kolegom, którzy okazali Zarządowi niejednokrotnie dużą i ofiarną pomoc w jego trudnej nieraz pracy.

Bednorz Wiktor
Prezes.

SPRAWOZDANIE SEKRETARIATU.

Sekretarz:

Klak Mieczysław.

Do czynności Sekretariatu Z. A. Ś. w okresie sprawozdawczym 1938 r. należało przede wszystkim: załatwianie korespondencji własnej, korespondencji poszczególnych agend Związku, prowadzenie kartotek ewidencyjnych członków, protokołów posiedzeń Zarządu, oraz protokołów z Walnych Zebrań.

W czasie od lutego 1938 do 31 grudnia 1938 odbyło się jedno Walne Zebranie, jedno Nadzwyczajne Walne Zebranie, oraz 12 posiedzeń Zarządu.

W okresie tym daje się zauważyć szczególny ruch członków. Mianowicie w porównaniu z ubiegłymi latami, zaznaczył się większy napływ młodszych kolegów abiturientów na Politechnikę Lwowską. Równocześnie jednak, kilkunastu kolegów opuściło Związek z tytułami inżynierów, magistrów, oraz absolwentów Akademii Handlu Zagranicznego.

Opuściło Związek 10 kolegów jako inżynierowie — mianowicie koledzy: inż. łądowiec Król Wilhelm, chemik Kałuża Franciszek, łądowiec Grzymek Waldemar, łądowiec Goryl Karol, elektryk Szymik Franciszek, elektryk Sztwiertnia Władysław, łądowiec Palarczyk Karol, chemik Brożek Emil.

Dwóch kolegów przeniosło się do innego środowiska akademickiego, poza Lwów. Przyjęto 29 członków.

Lista członków Z. A. Ś. studentów Politechniki Lwowskiej, przedstawia się obecnie następująco:

Wydział	1936	1937	1938
Mechaniczny	51	60	73
Chemiczny	30	31	35
Inż. Ładow. i Wod.	28	24	19
Architektury	11	5	5
Roln. Las.	2	2	3
Razem:	122	122	136

Jak wynika z zestawienia napływ młodych kolegów Ślązaków na Politechnikę Lwowską jest w tym roku szczególnie duży, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu się absolwentów

szkół średnich, naukami technicznymi, co dla nas Ślązaków ma szczególne znaczenie.

Ponieważ Z. A. Ś. jest Związkiem międzyuczelnianym, Sekretariat prowadził również kartoteki ewidencyjne członków kolegów, z innych Wyższych Uczelni Lwowa. Po ukończeniu A. H. Z. opuścili Związek koledzy: Brzezinka Augustyn, Stencel Józef, zaś po ukończeniu Uniwersytetu magister kol. Siedlaczek Henryk.

Liczba kolegów członków Z. A. Ś. studiujących na innych Wyższych uczelniach Lwowa przedstawia się jak niżej:

Uniw. Jana Kazimierza	11
Akademia Med. Wet.	15
Akademia Handlu Zagr.	22
<hr/>	
Razem	48

Korespondencja.

Pisma otrzymane: Wpłynęło ogółem 200 pism, które wciągnięto pod liczbę dziennika od 1/38—155/38 co daje 155 pozycji, z czego 32 stanowią deklaracje kolegów ubiegających się o przyjęcie do Związku.

Pisma wysłane: Jest to przede wszystkim korespondencja zewnętrzna Związku, gdyż od czasu umieszczenia gablotki Z. A. Ś. w hallu Politechniki wszelkie ogłoszenia dotyczące członków, podaje się drogą wywieszania odpowiednich ogłoszeń i komunikatów w gablotce.

Ogółem wysłano 210 pism, które wciągnięto w pozycję 1/38—210/28.

Rozchód Sekretariatu:

Administracja rzeczowa	388 zł 17 gr
Porto pism	41 zł 30 gr
<hr/>	
Razem	429 zł 47 gr

W pozycję „Administracja rzeczowa“ wchodzi również koszt wydania drukiem sprawozdania rocznego za rok 1937.

SKARB.

Skarnik:

Just Jan.

Tak jak w poprzednich latach, tak i w ostatnim roku administracyjnym działalność skarbu charakteryzuje z jednej strony dążność do usprawnienia pracy wewnętrznej, a z drugiej strony starania o jak najracjonalniejszą gospodarkę funduszami Związku, przy czym wytyczną postępowania był stały wzgląd na najistotniejsze potrzeby Związku.

W poprzednim roku administracyjnym do pomocy skarbu została utworzona specjalna agenda procesowa, która zajmowała się likwidowaniem zobowiązań byłych członków Związku. Okazało się, że agenda ta jest dla naszego Związku przedwczesną.

Biorąc pod uwagę, że działalność skarbu jest wielostronna, należałoby przydzielić do skarbu Wiceskarbnika, likwidując równocześnie agendę procesową.

Przechodząc do omówienia liczb, które ilustrują gospodarkę Związku w ubiegłym roku budżetowym, podkreślić należy, że dają one zarówno obraz stanu majątkowego Związku, jak i tendencji skarbu, zmierzających do udzielania jak najwydatniejszej pomocy finansowej członkom Związku. Dążność tę obrazują liczby odnoszące się do udzielonych pożyczek krótko i długoterminowych na sumę 1372.90 zł przy zwrocie zobowiązań bieżących, wyrażających się kwotą 1177.90 zł i zobowiązań byłych członków „Znicza“ w kwocie 160 zł.

Jeśli dodamy do tego wydatek na bibliotekę w wysokości 854.08 zł, na zakup inwentarza ca. 25 zł, na różne wydatki 102 zł oraz na koszty administracyjne 506.74 zł — otrzymamy główne pozycje wydatków Związku.

Jasnym jest, iż Związek nie mógł pokryć tych tak znacznych wydatków z własnych jedynie funduszy, dokonał tego dzięki otrzymanym subwencjom z Komitetu T. P. M. A. w Katowicach w wysokości 1000 zł.

W rezultacie dzięki wpływom w ostatnich miesiącach, zwrotem długów i zyskom z imprez udało się przekazać na rok 1939 fundusz obrotowy w wysokości 827.84 zł, który to fundusz jest przeznaczony w części na zakup zamówionych już książek do biblioteki, oraz na zasilenie funduszu rezerwowego, ustalonego

w ubiegłym roku budżetowym na zakup parceli pod przyszły Dom Akademika Ślązaka.

Załączone poniżej zestawienia liczbowe dają dość dokładny obraz stanu majątkowego Związku.

Stan czynny:

Ad 1) Sumy do dyspozycji.

Wysoki stan płynnej gotówki na dzień zamknięcia bilansowego tłumaczy się wpływami w ostatnich miesiącach.

Ad 2) Fundusz rezerwowy został ustanowiony przez Walne Zebranie w 1938 r.

Ad 3) Interesenci.

W pozycji tej istnieje jeszcze suma długów członków byłego „Znicza” zmniejszona w ciągu roku ubiegłego o 160 zł.

Ad 4) Biblioteka.

Ad 5) Ruchomości i inwentarz.

Wartość księgozbioru została tu podana po odpisaniu amortyzacji (10%).

Stan bierny:

Ad 2) Wierzyciele:

a) uwzględnioną została tu kwota 30 zł + reszta długu „Znicza” w Tow. Br. Pom. S. P. L. w wysokości 150 zł oraz

b) długi w wysokości 131.81 zł w Komisji Wydawniczej Br. Pom. za nabyte książki.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY

Związku Akademików Ślązaków przy Politechnice Lwowskiej

na rok admin. 1939.

DOCHODY:

ROZCHODY:

1. Składki członkowskie	400.—	1. Biblioteka	1.100.—
2. Zwroty pożyczek	300.—	2. Pożyczki	500.—
3. Imprezy	300.—	3. Inwentarz	200.—
4. Subwencja z Woj. Śląskiego . . .	1.000.—	4. Urządzenie i utrzymanie lokalu . .	500.—
5. Subwencja Rektoratu Politechniki Lwowskiej	200.—	5. Administracja rzeczowa	300.—
6. Subwencja na urządzenie i utrzyma- nie lokalu	500.—	6. Różne	100.—
Razem	2.700.—	Razem	2.700.—

(—) Jan Just

Skarbnik

(—) Wiktor Bednorz

Prezes

B I L A N S
Związku Akademików Ślązaków
na dzień

STAN CZYNNY:

1. Sumy do dyspozycji:		
a) Gotówka w kasie . . .	629.88	
Gotówka w P. K. O. . . .	89.55	
Gotówka w M. K. K. O. . .	108.41	827.84
2. Fundusz rezerwowy złożony w M. K. K. O.	500.—	500.—
3. Interesenci:		
a) Dłużnicy rewersowi Związku Aka- demików Ślązaków	1.176.06	
b) Dłużnicy byłego „Znicza“ . . .	644.—	1.820.06
4. Biblioteka:		
Wartość książek	2.450.68	2.450.68
5. Ruchomość:		
Wartość ruchomości	398.28	398.28
	5.996.86	5.996.86

ZA KOMISJĘ

(—) *Jan Just*
Skarbnik

(—) *Władysław Biernat*
Sekretarz

M A J A T K O W Y
przy Politechnice Lwowskiej
31. XII. 1938 r.

STAN BIERNY:

1. Kapitał:		
a) Kapitał stan na 1. I. 1938 . .	4.234.07	
b) Nadwyżka bilansowa	1.600.98	5.835.05
2. Wierzyciele:		
a) Tow. Br. Pom. S. P. L. (reszta długów b. „Znicza“) . .	30.—	
b) Komisja Wydawnicza Br. Pom. S. P. L.	131.81	161.81
	5.996.86	5.996.86

LUSTRACYJNA:

(—) *Ryszard Palica*
Przewodniczący

(—) *Wiktor Bednorz*
Prezes

B I L A N S
Związku Akademików Ślązaków
na dzień

STRATY:

1. Administracja:		
a) Sekretariat	429.47	
b) Inne agendy	77.27	506.74
2. Odpisy:		
a) Dłużnicy (długi nieściągalne) .	33.—	
b) Amortyzacja książek z biblioteki	188.43	
c) Amortyzacja ruchomości . . .	45.91	267.34
3. Różne wydatki:		
Pomoc dla Zaolzian i inne świadczenia	102.—	102.—
4. Nadwyżka bilansowa	1.600.08	1.600.08
	2.477.06	2.477.06

ZA KOMISJĘ

(—) Jan Just
Skarbnik

(—) Władysław Biernat
Sekretarz

W Y N I K O W Y
przy Politechnice Lwowskiej
31. XII. 1938 r.

ZYSKI:

1. Wkładki i administracja:		
a) Wpisowe	33.—	
b) Wkładki bieżące	452.75	
c) Wkładki zaległe	83.20	
d) Admin. za praktyki	7.—	
e) Sprawozdania i inne	47.90	623.85
2. Imprezy:		
Czysty dochód z imprez	788.43	788.43
3. Dary i subwencje:		
a) Subwencja Śląsk. Urz. Woj. .	1.000.—	
b) Dary	25.—	1.025.—
4. Odsetki:		
a) Odsetki od wkładów	22.28	
b) Karny procent od poż. b. „Znicza“	17.50	39.78
	2.477.06	2.477.06

LUSTRACYJNA:

(—) Ryszard Palica
Przewodniczący

(—) Wiktor Bednorz
Prezes

SPRAWOZDANIE KOMISJI LUSTRACYJNEJ.

W ciągu kadencji Komisja Rewizyjna przeprowadziła dwukrotnie szkontrum skarbu oraz referatu naukowego i sekretariatu.

Komisja Lustracyjna po zapoznaniu się szczegółowym z działalnością ogólną i finansową Zarządu Związku i stwierdzeniu przy dokonanych lustracjach zgodności dowodów buchalteryjnych i rachunków oryginalnych z pozycjami księgi głównej i ksiąg pomocniczych, uznaje zamknięcie ksiąg oraz przedłożone jej bilans majątkowy i zestawienie r-ku strat i zysków za prawidłowe i zgodne ze stanem faktycznym.

ZA KOMISJĘ LUSTRACYJNĄ:

(—) Władysław BERNAT
Sekretarz

(—) Ryszard PALICA
Przewodniczący

REFERAT STYPENDIÓW.

Referent:

Wróbel Maksymilian.

Studia politechniczne bezsprzecznie należą do najdroższych studiów, tak ze względu na ich dłuższy czas trwania, jak również ze względu na duże wydatki związane z pracami w laboratoriach i pracowniach. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że członkami Związku są w przeważającym procencie studenci Politechniki i to pochodzący prawie wyłącznie ze sfer robotniczych i urzędniczych, to zrozumiałą staje się rzecz, że koledzy ci a raczej rodziny ich, nie są w stanie pokrywać w całości kosztów studiów przez tak długi okres.

Biorąc te względy pod uwagę Zarząd Związku czynił starania w Wojewódzkim Komitecie Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej w Katowicach i w Śląskiej Pomocy Naukowej w Katowicach, by w miarę możliwości uwzględniano wszystkie podania kolegów o stypendia i zasiłki na opłaty szkolne i egzaminacyjne.

Z Wojewódzkiego Komitetu T. P. M. A. w Katowicach otrzymaliśmy dla kolegów świadczenia w postaci stypendiów i zapomóg.

I tak, w grudniu 1937 r. przyznano stypendia w wysokości 50 zł miesięcznie na r. n. 1937/38 33 kolegom, w tym:

21	stud. Politechniki
4	stud. A. H. Z.
4	stud. A. M. W.
4	stud. U. J. K.

Razem 33 stud.

Stypendia te wypłacane były w roku sprawozdawczym przez miesiące styczeń—czerwiec, co daje kwotę ogólną 9.900 zł

W kwietniu 1938 r. uzyskało zapomogi jednorazowe na opłacenie czesnego 22 kolegów po 50 zł i 2 kolegów po 100 zł, w tym:

14	stud. Politechniki	po 50 zł	700 zł
2	stud. Politechniki	po 100 zł	200 zł
7	stud. A. H. Z.	po 50 zł	350 zł
1	stud. A. M. W.	po 50 zł	50 zł

Razem 24 stud.

1.300 zł

W czerwcu 1938 r. otrzymało 35 kolegów jednorazową zapomogę po 50 zł i 1 kolega 100 zł, w tym:

23 stud. Politechniki	po 50 zł	1.150 zł
1 stud. Politechniki	po 100 zł	100 zł
5 stud. A. H. Z.	po 50 zł	250 zł
4 stud. A. M. W.	po 50 zł	200 zł
3 stud. U. J. K.	po 50 zł	150 zł
Razem 36 stud.		1.850 zł

W grudniu 1938 r. T. P. M. A. w Katowicach przyznało stypendia miesięczne w wysokości 50 zł 49 kolegom, w tym:

29	stud. Politechniki
9	stud. A. H. Z.
8	stud. A. M. W.
3	stud. U. J. K.
<hr/>	
Razem 49	stud.

Stypendia te wypłacono w roku sprawozdawczym za miesiące październik—grudzień, co daje kwotę ogólną 7.350 zł

Kolegom, którym nie przyznano stypendiów, udzielono w grudniu 1938 r. jednorazowego zasiłku na opłacenie taks egzaminacyjnych w wysokości 50 zł. Zasiłki te otrzymało 18 kolegów, w tym:

11 stud. Politechniki	po 50 zł	550 zł
3 stud. A. H. Z.	po 50 zł	150 zł
3 stud. A. M. W.	po 50 zł	150 zł
1 stud. U. J. K.	po 50 zł	50 zł
Razem 18 stud.		900 zł

Śląska Pomoc Naukowa, która po stworzeniu T. P. M. A. w Katowicach dysponuje jedynie wpływami pochodzącymi ze składek i zwrotów pożyczek swych członków, udziela dwa razy w ciągu roku pożyczek na opłacenie czesnego i egzaminów dyplomowych. Z zasiłków tych korzystają zresztą przeważnie koledzy, których Śląska Pomoc Naukowa od kilku lat wspomaga w studiach.

W roku sprawozdawczym otrzymało z Śląskiej Pomocy Naukowej 8 kolegów zapomogi jednorazowe w wysokości 120 zł. w tym:

5 stud. Politechniki	po 120 zł	600 zł
2 stud. A. H. Z.	po 240 zł	240 zł
1 stud. A. H. Z.	po 60 zł	60 zł
Razem 8 stud.		900 zł

Zapomogi te były wypłacane w dwóch ratach, tj. w lutym i w maju, każdorazowo po 60 zł.

Uzyskaliśmy także w tym roku sprawozdawczym pożyczki długoterminowe z Wojewódzkiego Komitetu T. P. M. A. we Lwowie. Pożyczki te były przeznaczone na mieszkania stypendialne dla kolegów mieszkających w domach akademickich. I tak:

6 koleków otrzymało po 50 zł	300 zł
5 kolegów otrzymało po 40 zł	200 zł
Razem 11 kolegów	500 zł

W ciągu roku sprawozdawczego uzyskali członkowie Związku świadczenia;

z Wojew. Komitetu T. P. M. A. w Katowicach	9.900 zł
„ „ „ „	1.300 „
„ „ „ „	1.850 „
„ „ „ „	7.350 „
„ „ „ „	900 „
z Śląskiej Pomocy Naukowej w Katowicach	900 „
z Wojew. Komitetu T. P. M. A. we Lwowie	500 „
Razem	22.700 zł

Wszelkie podania czy to o stypendia czy o zapomogi przesyłane były do T. P. M. A. w Katowicach zbiorowo przez Związek. Zarząd Związku czynił starania u czynników miarodajnych Katowickiego Komitetu T. P. M. A. aby:

- 1) stypendia były wypłacane nie przez 7 lecz 9 miesięcy
- 2) zwiększono znacznie ilość stypendiów i zapomóg
- 3) przyspieszono termin rozpatrywania podań
- 4) przyznane stypendia wypłacono w możliwie szybkim czasie i regularnie w następnych miesiącach.

W naszych poczynaniach osiągnęliśmy w tym roku naukowym poważne rezultaty. I tak przyznano po raz pierwszy w tym roku stypendia, które będą płatne przez 9 miesięcy a nie jak dotychczas przez 7 miesięcy. Dalej wzrosła bardzo znacznie liczba samych stypendiów i to z 33 w ubiegłym roku na 49 w bieżącym roku. Wzrost ilości stypendiów jest wprawdzie bardzo znaczny, jednak nie trzeba o tym zapominać, że Związek nasz z roku na rok bardzo poważnie się zwiększa liczebnie. W ubiegłym roku np. Związek nasz liczył 164 członków, obecnie zaś liczy prawie 200 osób.

Nie osiągnęliśmy jednak nic w kierunku przyspieszenia płatności pierwszych rat stypendialnych. Jeszcze przed wyjazdem do Lwowa po dużych wakacjach ustalono u p. dr Strzembosza, że podania w tym roku należy przesłać do Wojewódzkiego Komitetu T. P. M. A. w Katowicach do dnia 15 października ze względu na to, że stypendia będą w bieżącym roku akademic-

kim płatne już od października. Zarząd Z. A. Ś., jak zwykle w oznaczonym terminie wysłał wszystkie podania kolegów, posegregowane i zaopatrzone we wszystkie załączniki, Wojewódzkiemu Komitetowi T. P. M. A. w Katowicach.

Wypłata pierwszych rat nastąpiła jednak dopiero w drugiej połowie grudnia, pomimo naszej osobistej interwencji w Woj. Kom. T. P. M. A. w Katowicach w listopadzie, oraz pomimo dalszych interwencji pisemnych i telefonicznych.

Termin wnoszenia podań do Komit. T. P. M. A. w Katowicach został ściśle określony na dzień 15 października. Na dowód, że ten termin mógł być dotrzymany również przez środowiska Uniwersyteckie podajemy, że koledzy ze środowiska lwowskiego z Uniwersytetu i A. H. Z. dostosowali się do tego terminu. Jeśli zatem inne środowiska nie mogły dotrzymać terminu, który w porozumieniu z p. drem Strzemboszem uznały za dogodny, to powinny ponieść konsekwencje wynikające z późniejszego przesyłania podań. Przyjęliśmy do wiadomości tłumaczenie p. dra Strzembosza, że członkowie komitetu zajęci bezpośrednio sprawami Zaolzia, nie mogli zebrać się w wcześniejszym terminie. Jesteśmy jednak pewni, że gdyby członkowie komitetu przebywali wśród kolegów naszych, którzy czekali na decyzje komitetu w drugiej dekadzie grudnia, napewno dołożyliby wszelkich starań, aby przyjąć nam z wcześniejszą pomocą.

REFERAT NAUKOWY.

Referent:

Żagan Roman.

W porównaniu z ubiegłym rokiem sprawozdawczy zakres agendy referatu naukowego nieco się zmniejszył. Należało do niej jedynie zawiadywanie biblioteką Związku Akademików Ślązaków. Agenda ta w roku ubiegłym załatwiała nadto sprawy związane z urządzaniem wycieczek ze Lwowa na Śląsk podczas ferii świątecznych, oraz sprawy związane z wycieczkami naukowymi do Zakładów przemysłowych na Śląsku.

Wspomniane sprawy w roku bieżącym zostały wyłączone z agendy referatu naukowego i powierzone nowo utworzonej agendzie referatu wycieczkowego. Powodem utworzenia specjalnej agendy dla spraw wycieczkowych z jednej strony było przeciążenie referenta, szczególnie w okresach przedświątecznych, z drugiej zaś strony poważny charakter, jaki zaczęły przybierać ostatnio sprawy wycieczkowe w związku ze znacznym wzrostem liczby członków, z których prawie wszyscy brali udział w urządzanych wycieczkach.

Głównym celem referatu naukowego była dążność do zakupu jak największej ilości dzieł naukowych o pierwszorzędnej wartości, które członkom Związku ułatwiłyby normalne studia.

Agenda obecnie jest w stadium realizowania postawionego sobie celu. Należy zaznaczyć, że sprawa ta znajduje się na jak najlepszej drodze.

Obecnie biblioteka nasza zajmuje poważne stanowisko wśród bibliotek regionalnych i naukowych na terenie Politechniki. Najlepiej kwestię tę zilustruje kilka danych:

Biblioteka liczy obecnie 290 tomów, a więc o 39 tomów więcej niż w roku poprzednim. Wprawdzie cyfra ta nie osiągnęła przyrostu z roku ubiegłego, jednak wartość zakupionych książek wyrównuje tę różnicę jakościową.

O wartości zakupionych dzieł niech świadczą tytuły i ceny kilku poniżej przytoczonych dzieł:

Rötscher: Die Maschinenelemente	129.20 zł
Mörsch: Der Eisenbetonbau	70.— „
Bagder & Mc. Cabe: Elemente der Chemie Ingenieur	41.22 „
Rycher: Roboty wodne	30.— „
Cort Riedl: Konstr. u. Berechn. moderner Kraft- u. Automobil motoren	56.— „

Dla zrealizowania naszych zamierzeń, stworzenia naprawdę wartościowej biblioteki naukowej potrzebne są jeszcze olbrzymie sumy. To też wdzięczni jesteśmy Komitetowi T. P. M. A. w Katowicach, który w swym preliminarzu przeznacza pewne sumy na cele naszej biblioteki, a szczególnie serdeczne podziękowanie składamy JWPanu Wojewodzie Dr M. Grażyńskiemu, który zawsze nas wspomagał w urzeczywistnieniu naszych zamierzeń co do biblioteki.

Do roku ubiegłego włącznie, z biblioteki korzystać mogli jedynie członkowie studenci Politechniki, gdyż w skład jej wchodziły jedynie dzieła techniczne. W roku bieżącym stan ten uległ zmianie, zakupiono również podręczniki dla studentów A. H. Z. i A. M. W. Wprawdzie ilość tych podręczników jest znikoma, lecz w miarę zapotrzebowania wartościowych podręczników przez kolegów z innych Uczelni, ilość ta będzie stale wzrastała.

Panu Prof. Dr Inż. Stanisławowi Ochęduszcze, Kuratorowi Związku, składamy na tym miejscu jaknajserdeczniejsze podziękowanie za ofiarowanie nam swych prac wydanych drukiem.

Do powiększenia stanu biblioteki przyczynił się też nasz członek, kol. Nyga Roman, ofiarowując dzieło A. Pszenickiego: „Tablice momentów statycznych i bezwładności“ — za co składamy mu gorące podziękowanie. Nie wątpimy, że ofiarodawca znajdzie wśród kolegów członków wielu naśladowców.

W roku sprawozdawczym zaczęto realizować dawno już projektowaną myśl rozszerzenia biblioteki przez zbieranie projektów i ćwiczeń kolegów absolwentów, celem ułatwienia młodszemu kolegom pracy. Przeprowadzenie tego zamiaru napotyka jednak na poważne trudności z powodu braku odpowiedniego pomieszczenia dla biblioteki.

Dane ogólne i statystyczne.

Biblioteka nabyła w roku sprawozdawczym — 39 tomów	
na kwotę	812.08 zł
oprawa 21 tomów	42.— „
Razem:	854.08 zł

Zaznaczyć należy, że zamówiono również dalsze dzieła już nie tylko dla kolegów z Politechniki, lecz również dla kolegów z A. M. W. i A. H. Z. na kwotę ca 200 zł. Prócz tego biblioteka Związku zalega w Komisji Wydawniczej Br. Pom. P. Lw. z kwotą 130 zł.

Wartość księgozbioru w dniu 31 grudnia 1938 r. wynosiła 2.450.68 zł.

Z biblioteki korzystało 92 członków.

Wypożyczono w ciągu roku 360 tomów.

Obecnie wśród kolegów znajduje się 185 tomów.

REFERAT PRAKTYK WAKACYJNYCH.

Referent:

Żemelka Jan.

Starania o uzyskanie praktyk wakacyjnych rozpoczęliśmy w roku sprawozdawczym w marcu. Podań o praktyki wakacyjne na Śląsku wpłynęło ogółem 92. Z tego:

- 39 podań studentów wydziału mechanicznego
- 18 „ „ „ chemicznego
- 6 „ „ „ inżynierii
- 1 podanie studenta wydz. architektury
- 19 podań studentów Akademii Handlu Zagr.
- 6 „ „ Akademii Medycyny Weteryn.
- 3 „ „ U. J. K.

Na podstawie złożonych podań sporządziliśmy szczegółowy wykaz kolegów ubiegających się o praktyki, zawierający następujące dane:

- 1) adres Śląski,
- 2) uczelnia, wydział, oddział, kierunek specjalizacji,
- 3) zaawansowanie w studiach,
- 4) odbyte praktyki,
- 5) rodzaj praktyki i ścisła specjalność, w jakiej chciałby pracować,
- 6) miejscowość i firma, w której chciałby pracować.

Wykaz ten złożyliśmy w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim.

Na skutek przyspieszenia przez Min. W. R. i O. P. spraw związanych z przydziałem praktyk wakacyjnych, podania nasze wpłynęły do Urzędu Wojewódzkiego już po wysłaniu kontyngentu praktyk Śląskich do Warszawy, o czym Związek nasz nie powiadomiono. Nie pomogły osobiste interwencje prezesa Związku u P. Wojewody, ani dalsze liczne konferencje u Naczelnika Wydziału Przemysłu i Handlu w Katowicach z początkiem lipca roku sprawozdawczego. Zarząd widząc bezskuteczność licznych zabiegów starał się by przynajmniej w przyszłym roku zapewnić kolegom pewną ilość praktyk. Porozumiano się zatem z Prezesem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników w Katowicach, aby w ten sposób zapewnić przynajmniej członkom naszego Związku, a równocześnie tegoż Stowarzyszenia, pewną ilość

praktyk. W Urzędzie Wojewódzkim Śląskim zapewniano nas, że w roku przyszłym zostaniemy zawiadomieni o ewentualnym wcześniejszym załatwieniu spraw praktyk wakacyjnych. Trudność uzyskania praktyk wynika z przejęcia całości kwestii praktyk przez Ministerstwo W. R. i O. P. To też koledzy wnoszący podania przez Związek do Wydziału Przemysłu i Handlu, lub do Stow. Inż. Technik. w Katowicach muszą równocześnie o te same praktyki ubiegać się przez Uczelnię.

Z ankiety rozpisanej wśród członków Związku wynika, że zaledwie dwóch kolegów otrzymało praktyki bezpośrednio przez Urząd Wojewódzki Śląski, kilkunastu otrzymało praktyki na Śląsku przez Uczelnię, a większości przyznano słabo płatne praktyki poza Śląskiem, tak iż niejednokrotnie koledzy musieli zrezygnować z tych praktyk, bo koszty utrzymania, często przekraczały wynagrodzenie. Wielu kolegów wreszcie wogóle nie otrzymało praktyk.

REFERAT WYCIEZKOWY.

Referent:

Petzuch Eryk.

W ubiegłym roku sprawozdawczym organizowanie wszelkiego rodzaju wycieczek wydzielono spod kompetencji referatu naukowego i utworzono nowy referat, referat wycieczkowy.

Zadaniem referatu wycieczkowego było organizowanie:

- a) wycieczek ze Lwowa na Śląsk podczas feryj świątecznych;
- b) wycieczek naukowych do zakładów przemysłowych na Śląsku.

ad a) W ubiegłym roku sprawozdawczym urządzone zostały następujące wycieczki, które podaję w poniższym zestawieniu:

dnia 9 kwietnia 1938 (Wielkanoc) do Katowic pociąg osobowy — uczestników 26

dnia 9 kwietnia 1938 do Katowic pociąg pośp. — uczest. 39

dnia 9 kwietnia 1938 do Cieszyna pociąg osob. — uczest. 13

dnia 13 kwietnia 1938 do Katowic pociąg osob. — uczest. 34

Wakacje letnie 1938:

dnia 22 kwietnia 1938 do Katowic pociąg osob. — uczest. 33

dnia 28 kwietnia 1938 do Katowic pociąg osob. — uczest. 51

Wszystkich Świętych 1938:

dnia 29 października do Katowic pociąg osob. — uczest. 19

Boże Narodzenie 1938:

dnia 17 grudnia 1938 do Katowic pociąg osob. — uczest. 42

dnia 20 grudnia 1938 do Katowic pociąg osob. — uczest. 85

dnia 20 grudnia 1938 do Cieszyna pociąg osob. — uczest. 20

dnia 23 grudnia 1938 do Katowic pociąg pośp. — uczest. 23

ad b) Celem pogłębienia wiedzy fachowej wśród członków urządził referat w poszczególnych okresach wakacyjnych wycieczki naukowe do następujących zakładów przemysłowych:

W dniu 11 kwietnia 1938 do hut S. A. Giesche w Szopienicach — uczestników było 19. Odnieśli oni duże korzyści przede wszystkim z dziedziny technologii żelaza.

W dniu 2 lipca 1938 do Browaru Książęcego w Tychach — uczestników było 32. Wycieczka ta, ze względu na duże korzyści naukowe, cieszyła się powodzeniem wśród kolegów chemików.

W dniach od 29 grudnia do 2 stycznia 1939 na Zaolzie, celem poznania tego świeżo nabytego terenu przemysłowego — uczestników było 15. Zwiedzili oni hutę Hahna w Boguminie, browar i koksownię hr. L. Mönnicha w Karwinie oraz hutę w Trzyńcu. Na zaproszenie kolegów Zaolzian, Sylwester spędzono w Bystrzycy, a następnie urządzono wycieczkę narciarską szlakiem Bystrzyca—Stożek—Głębce.

Przyjęcie naszych wycieczek było wszędzie nader serdeczne, tak że Zarząd Związku poczuwa się do miłego obowiązku na tym miejscu serdecznie podziękować:

Szczególne podziękowanie składamy Dyrekcjom przedsiębiorstw Zaolziańskich, tamtejszej ludności, kol. inżynierom: Ruszowi J., Królowi W., Szymikowi F., oraz Ich Rodzinom i znajomym w Bystrzycy, za gościnne i pełne życzliwości przyjęcie, jakie nam zgotowali.

REFERAT SPOŁECZNY.

Referent:

Wieczorek Paweł.

Działalność referatu społecznego w obecnym roku sprawozdawczym przyjęła nieco odmienny charakter, zatracił się w pewnym stopniu bliższy kontakt nawiązany zeszłego roku z Polskim Związkiem Zachodnim. Nie znaczy to, aby Z. A. Ś. nie brał czynnego udziału w działalności P. Zw. Z. lecz skutkiem nieprzychylnego ustosunkowania się władz oficjalnych, P. Zw. Z. nie był w stanie doprowadzić do skutku żadnych większych uroczystości. Tym żywszy kontakt został nawiązany z organizacjami o charakterze narodowym, jak Czytelnia Akademicka, Młodzież Wszechpolska, T. S. L. itd.

W związku ze śmiercią Wodza Narodu i Twórcy Państwa Polskiego Romana Dmowskiego Z. A. Ś. złożył w Stronnictwie Narodowym wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu wielkiego Polaka, któremu my Ślązacy zawdzięczamy przyłączenie ziem Zachodnich do Macierzy i którego wskazania i pamięć na zawsze w umysłach naszych pozostanie. Również w pogrzebie Śp. Romana Dmowskiego w Warszawie wzięli udział członkowie Z. A. Ś.

Brał ponadto referent czynny udział we wszystkich zebraniach Czytelni Akademickiej związanych z uroczystościami święta Orląt, oraz obchodu święta narodowego Trzeciego Maja. W zbiórce pieniężnej na ulicach miasta Lwowa na kolonie letnie dla dzieci ze Śląska, z Niemiec i Gdańska, organizowany przez P. Zw. Z. we Lwowie, oraz na rzecz T. S. L. W dniu 3-go Maja wzięli członkowie Z. A. Ś. czynny udział. W Vademecum Akademickiego Związku Katolickiego umieszczono krótki szkic historyczny i schemat organizacyjny Związku.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Związek nasz podał do Centralnego Związku Akademików Ślązaków w Katowicach projekt urządzenia tygodnia Akademika Ślązaka, oraz do Akcji Katolickiej projekt pielgrzymki do Piekarów w okresie wielkich wakacji, co zostało z wielką życzliwością przyjęte.

W pamiętnych dniach zatargu Polsko-Czeskiego członkowie Z. A. Ś. tłumnie zgłaszali się do Legii Zaolziańskiej, a Zarząd przeprowadził zbiórkę pieniężną na uchodźców z Zaolzia, która dała pomyślny rezultat.

Celem utrzymania kontaktu kolegów ze Śląskiem referent stale oddawał kolegom do czytania dzienniki i czasopisma ze Śląska. W roku sprawozdawczym koledzy korzystali w bufecie Brat. Pom. Stud. Pol. Lwowskiej na Politechnice z następujących dzienników: „Polonia“, „Polska Zachodnia“, z czasopism „Front Zachodni“ i „Kuźnica“. W Czytelni Domu Techników do dyspozycji kolegów były dzienniki: „Polonia“, oraz „Gwiazdka Cieszyńska“. Oprócz tego postanowiono zaabonować czasopismo pt. „Narodowiec“, obrazujące częściowo działalność ruchu narodowego na Śląsku. Wszystkie wymienione pisma prócz drugiego egzemplarza „Polonii“, który abonowany był po cenie ulgowej w wysokości 1 zł miesięcznie, otrzymywaliśmy bezpłatnie, za co Z. A. Ś. składa Szanownym Redakcjom wyżej wspomnianych pism serdeczne podziękowanie.

Działalność Referatu Społecznego w okresie wakacyjnym przejawiała się również na terenie Śląska i to szczególnie w dwóch kierunkach: w sprawie żydowskiej i nabierającej na sile kwestii niemieckiej.

Akcję odżydzeniową prowadzili wszyscy koledzy wyjeżdżający na ferie na Śląsk, głównie przy pomocy dostarczonych im przez referat społeczny afiszy i ulotek, przedstawiając równocześnie społeczeństwu destruktywną działalność elementu żydowskiego na polu narodowym i państwowym, oraz niebezpieczeństwo, jakie stwarza dla naszego życia gospodarczego.

Wielką również uwagę zwrócono na zagadnienie niemieckie na Śląsku, skutkiem wzrostu ekspansji terytorialnej i gospodarczej Niemiec, powiększonych o Austrię i Sudety. Na tym odcinku w kierunku odgermanizowania, pogłębiania świadomości narodowej, pracowali szczególnie koledzy odbywający praktyki wakacyjne, podczas których stykali się oni bezpośrednio z robotnikiem, tym elementem, który najbardziej narażony jest na germanizację.

REFERAT TOWARZYSKI.

Referent:

Czernecki Rudolf.

Dbając o podtrzymanie życia towarzyskiego wśród kolegów Zarząd Związku urządził w ciągu roku kilka imprez towarzyskich o charakterze zamkniętym dla członków Z. A. Ś. Życie wśród kolegów, członków Związku, który staje się z roku na rok liczniejszy i grupuje kolegów z wszystkich Uczelni Lwowa, jest znacznie utrudnione. Dlatego też Zarząd urządzając imprezy towarzyskie, ma na celu zbliżenie i lepsze zapoznanie się kolegów, którzy pochodząc z tego samego środowiska powinni bliżej się znać.

W dniu 23 stycznia 1938 odbył się w sali balowej II Domu Techników nasz tradycyjny Oplątek. W miłej tej uroczystości udział wzięli Ks. Prof. Dr Aleksy Klawek, Kurator p. Prof. Dr inż. Roman Witkiewicz, liczne panie sympatyczki Z. A. Ś. i prawie wszyscy koledzy członkowie Związku. Po przywitaniu gości przez kol. Prezesa Ryszarda Palicę, wygłosił okolicznościowe przemówienie Ks. Prof. Klawek, łamiąc się następnie z obecnymi opłatkiem. Odśpiewano kilka kolend, poczym odbyła się część taneczna.

W dniu 20 lutego 1938 urządzono kulig do Dublan. Wyjazd nastąpił z rogatki Zamarstynowskiej, skąd 10 sań wśród gwaru i wesołego nastroju zaproszonych pań i kolegów ruszyło w drogę. W Dublanach przyjął nas w imieniu Koła Dublańczyków kolega Wodzinowski. W miłej atmosferze wśród tańców szybko minął wieczór i musiano, choć z ciężkim sercem, wracać do Lwowa. Koło Dublańczyków, a w szczególności kol. Wodzinowskiemu składamy na tym miejscu podziękowanie za serdeczną gościnę, jakiej nam użyzyli.

W dniu 20 maja 1938 odbyła się nasza zabawa wiosenna, która śladem ubiegłego roku nabrała specjalnego, niespotykanego gdzie indziej uroku. Sala balowa udekorowana pod kierownictwem kol. Świstunia podobna raczej była do ogrodu, pełnego zieleni i kwiecica. Zabawę naszą zaszczylił swą obecnością kurator Związku p. Prof. Dr inż. Stanisław Ochęduszek z małżonką.

W listopadzie 1938 r. Zarząd Związku, mając na celu bliższe poznanie młodych kolegów, którzy w br. zapisali się na

Uczelnie Lwowskie, urządził w salach Holetu Georgea zebranie towarzyskie, które zaszczylił swą obecnością Zastępca Kuratora p. Prof. Emil Łazoryk. Ponieważ w dniach tych bardzo aktualną była sprawa Zaolzia, kol. inż. Wilhelm Król wygłosił krótki referat o Śląsku Zaolziańskim. Kol. Jan Rusz podzielił się z kolegami wrażeniami z terenu walki odzyskanych przez nas ziem.

Do imprez towarzyskich możemy zaliczyć również drugą część naszej wycieczki na Zaolzie w czasie Świąt Bożego Narodzenia. W Nowy Rok wyruszone na dwudniową wycieczkę narciarską przez Stożek do Wisły. Koledzy, którzy pomimo zgłoszeń, na powyższą wycieczkę nie pojechali, mogą tylko żałować, gdyż wspomnienia tej tak sympatycznej imprezy na długo zostaną uczestnikom tej wycieczki w pamięci.

Rozliczenie:

Opłatek	Rozchód	380.65 zł
	Dochód	292.35 zł
	Niedobór	88.30 zł
Zabawa wiosenna	Rozchód	377.59 zł
	Dochód	322.55 zł
	Niedobór	55.04 zł
Zebranie towarzyskie	Rozchód	98.05 zł
	Dochód	60.— zł
	Niedobór	38.05 zł

SPIS KSIĄŻEK BIBLIOTEKI Z. A. Ś.

według działów:

- 1) Chemia i technologia chemiczna
- 2) Elektrotechnika
- 3) Gospodarka cieplna i termodynamika
- 4) Budowa maszyn i obróbka metali
- 5) Metaloznawstwo i technologia mechaniczna
- 6) Inżynieria i architektura
- 7) Nauki matematyczno-przyrodnicze i varia.

1) Chemia i technologia chemiczna:

Nr katal.

Badger Mc. Cabe: Elemente der Chemie Ingenieur, 1932 r.	244
Basiński A.: Ćwiczenia rachunkowe z chemii fizycznej, 1935 r.	234
Bolland-Duchowicz: Chemia organiczna	13
Brunner-Tolloczko: Chemia nieorganiczna	15
— Chemia nieorganiczna	16
— Chemia organiczna	17
Centnerszwer-Świętosławski: Podręcznik do ćwiczeń z chemii fizycznej, 1921 r.	22
Chrzaszcz T.: Gorzelnictwo t. II, 1921 r.	184
Eggert J.: Lehrbuch der physikalischen Chemie, 1931 r.	42
— Lehrbuch der physikalischen Chemie, 1937 r.	188
Gatterman L.: Preparatyka chemiczna organiczna, 1922 r.	56
Holleman H.: Chemia organiczna, 1921 r.	69
— Chemia nieorganiczna, 1928 r.	67
— Chemia nieorganiczna, 1928 r.	68
Joszt A.: Skrypt z wykład. Technologii chemicznej przemysłu rolnego, 1935 r.	151
Korczyński A.: Preparatyka chemiczna organiczna, 1930 r.	80
Opolski St.: Chemia organiczna, 1924 r., t. I	94
— Chemia organiczna, 1924 r., t. II	95
— Chemia organiczna, 1924 r., t. I	96
— Chemia organiczna, 1924 r., t. II	97
— Chemia organiczna, 1924 r., t. I i II	150
Ost-Rassow: Lehrbuch der chemischen Technologie, 1936 r.	169
Pilat St.: Technologia nafty i gazu ziemnego, 1928 r.	98
— Uzupełnienie do: Technologii nafty i gazu ziemnego, 1931 r.	99

Pawłowski M.: Przerób buraków cukrowych	185
Skrypt: Technologia chemiczna wielkiego przemysłu nieorganicz- nego, 1938 r.	264
Skrypt: Technologia nafty, 1938 r.	265
Skrypt: Tablice do technologii nafty, 1938 r.	266
Świętosławski W.: Chemia fizyczna, t. I, 1923 r.	119
— Chemia fizyczna, t. II, 1925 r.	120
— Chemia fizyczna, t. III, 1928 r.	155
— Chemia fizyczna, t. IV, 1931 r.	156
Schramm J.: Podręcznik analizy chemicznej jakościowej	224
Smith A.: Podręcznik chemii nieorganicznej, 1918 r.	241
Skrypt wykładów prof. Suchardy dla mechaników, 2 komplety	
Tołłoczko St.: Chemia nieorganiczna, 1929 r.	128
Treadwell: Lehrbuch der analytischen Chemie, 1928 r.	170
Trzebiatowski: (skrypt) Obliczenia chemiczne, 1937 r.	171
— Obliczenia chemiczne, 1937 r.	172
Włostowska H.: Chemia węglowodanów, 1936 r.	245
Zawadzki J.: Technologia chemiczna nieorganiczna, 1938 r.	242
— Chemia nieorganiczna, tom II, 1936 r.	263

2) Elektrotechnika:

Biscan W.: Die Dynamomaschine	8
— Der Wechselstrom u die Wechselstrommaschinen	9
E. T. Z.: Elektrotechnische Zeitschrift, 1932 r., t. I	48
— Elektrotechnische Zeitschrift, 1932 r., t. II	44
— Elektrotechnische Zeitschrift, 1932 r., t. III	45
— Elektrotechnische Zeitschrift, 1932 r., t. IV	46
Fryze St.: Elektrotechnika ogólna, t. I, 1926 r.	51
— Elektrotechnika ogólna, t. II, część I, 1927 r.	52
— Elektrotechnika ogólna, t. II, część II, 1931 r.	53
— Elektrotechnika ogólna, t. III, 1933 r.	54
Groszkowski Piotr: Lampy katodowe, 1925 r.	249
Jasilkowski S.: Zasady elektrotechniki, t. II i II, 1931/32 r.	239
— Zasady elektrotechniki, t. III, 1931/32 r.	240
Hensel G.: Elektrotechnika w zadaniach, prąd stały II	64
— Elektrotechnika w zadaniach, prąd zmienny I	65
— Elektrotechnika w zadaniach, prąd zmienny II	66
Krulisz K.: Zasady radiotechniki, t. I, 1932 r.	191
— Zasady radiotechniki, t. II, 1937 r.	192
Liwschitz: Die elektrischen Maschinen, t. I	146
— Die elektrischen Maschinen, t. II	147
— Die elektrischen Maschinen, t. III	148
Morawski J.: Sieci elektryczne i współpraca elektrowni, 1936 r.	195
Pożaryski M.: Elektryk (podręcznik elektrotechniczny prądu silnego), 1933 r.	185

P. N. E.: P. N. E. 10 (przepisy budowy urządzeń i ruchu, 1932 r.	190
Rziha-Seidener: Starkstromtechnik, t. I, 1936 r.	109
— Starkstromtechnik, t. II, 1936 r.	110
Skirl W.: Elektrische Messungen, 1936 r.	259
Skrypt (—) Skrypt elektrotechniki	178
Wysocki O: Obliczanie przewodów elektrycznych, 1925 r.	140
Heiles F.: Wirkungen Elektrischer Maschinen, 1936	
Buchhold T.: Elektrische Kraftwerke und Netze, 1938 r.	
Girkmann u. Königshofer: Die Hochspannungs — Freileitungen, 1938 r.	

3) Gospodarka cieplna i termodynamika.

Fiedler T.: Teoria maszyn i urządzeń cieplnych, 1932 r.	47
— Teoria maszyn i urządzeń cieplnych, 1932 r.	48
— Teoria motorów cieplikowych, 1932 r.	49
Rietschel H.: Podręcznik ogrzewania i wietrzenia, 1933 r.	209
Schüle W.: Leitfaden der Wärmelehre	112
Seufert F.: Verbrennungslehre u. Feuerungstechnik, 1923 r.	115
Stefanowski B.: Termodynamika techniczna, 1923 r.	124
— Termodynamika techniczna, 1923 r.	125
— Gospodarka cieplna, 1925 r.	126
Stow. dozoru kotłów: Wykłady o gospodarce cieplnej, 1923 r.	127

4) Budowa maszyn i obróbka metali.

Atlas do elementów maszyn	177
Bethmann H.: Die Hebezeuge, 1923 r.	10
Borowicz W.: Turbiny parowe z atlasem, skrypt, 1937 r.	230
Chromiński E.: Kotły parowe, 1927 r.	25
Chrzanowski W.: Turbiny parowe, 1923 r.	26
Ciechanowski Z.: Pompy, 1923 r.	27
— Pompy, 1923 r.	28
Dubbel H.: Taschenbuch für den Maschinenbau, t. I, 1923 r.	33
Dubbel H.: Taschenbuch für den Maschinenbau, t. II, 1923 r.	34
Eberman-Wiciński: Silniki spalinowe, 1931 r.	40
Eberman-Wiciński: Silniki spalinowe, 1931 r.	41
Florczak F.: Zarządzanie warsztatami przemysłu metal., 1932 r.	197
Hauswald E.: Elementy maszyn	61
Herzberg: Obrabiarki do metali, cz. I	260
Herzberg: Obrabiarki do metali, cz. II	261
Honold-Albrecht: Francis Turbinen	181
Humnicki A.: Dźwignice, 1921 r.	74
Kalinka E.: Maszyny parowe, 1929 r.	207
Krause H.: Die Maschinenelemente, 1920 r.	76

	<i>Nr katal.</i>
Łukasiewicz St.: Dźwignice (tekst), 1925 r.	82
— Dźwignice (atlas), 1925 r.	83
— Dźwignice (tekst), 1925 r.	84
— Dźwignice (atlas), 1925 r.	175
— Maszynoznawstwo wstępne w pytaniach, 1934 r.	85
Mozier W.: Podstawy teoretyczne budowy kotła parowoz.	196
Polskie Normy: Wałki, gwinty, kreślenia techniczne	103
Riedl C.: Konstruktion u. Berechnungen moderner Kraft u. Automobilmotoren	275
Rötscher: Die Maschinen Elemente, cz. I	251
Rötscher: Die Maschinen Elemente, cz. II	258
Suchowiak W.: Budowa maszyn dźwigowych, 1923 r.	121
Stodola A.: Gas u. Dampfturbinen, 1924 r.	122
Tołłoczko B.: Kotły parowe (tekst i atlas), 1925 r., cz. I	198
— Kotły parowe (tekst i atlas), 1925 r., cz. II	199
— Kotły parowe (tekst i atlas), 1925 r., cz. III	200
— Kotły wysokoprężne, 1930 r.	208
Vogdt R.: Pumpen, 1911 r.	173
Zietemann C.: Berechnung u. Konstruktion d. Dampfturb., 1932 r.	143

5) Metaloznawstwo i technologia mechaniczna:

Anczyz St.: Żelazo, 1923 r.	1
— Badania metalograficzne, 1926 r.	2
Feszczenko-Czopiński: Metaloznawstwo, t. I, 1930 r.	235
— Metaloznawstwo, t. II, 1934 r.	236
— Metaloznawstwo, t. III, 1936 r.	237
Geisler E.: Obrabiarki do metali, I i II cz., 1923 r.	57
— Obrabiarki do metali, III cz., 1929 r.	58
— Obrabiarki do metali, I i II cz., 1923 r.	59
— Obrabiarki do metali, III cz., 1929 r.	60
Hülle W.: Grundzüge der Werkzeugtechnik, 1926 r.	75
Mierzejewski H.: Zasady obróbki metali	179
Mozier W.: Układ Fe—C, 1934 r.	92
— Układ Fe—C, 1934 r.	144
Wrażej W.: Metale w przemyśle, 1928 r.	136
Wrażej W.: Metale w przemyśle, 1928 r.	137

6) Inżynieria i architektura:

Bartel K.: Perspektywa malarska, 1928 r.	206
Bayet C.: Krótki zarys historii sztuki	193
Bogucki J.: Statyka, t. I.	11
— Statyka, t. II	12

Bratro E.: Budowa dróg, 1932 r.	14
— Budowa dróg, 1932 r.	169
— Kierownictwo i zarząd budowlami inżynierskimi, 1937 r.	228
— Kierownictwo i zarząd budowlami inżynierskimi, 1937 r.	204
— Problem postępu samochodowego, broszura	176
— Zagadnienia drogowe (historia), 15 broszur	161
— Zagadnienia drogowe (teoria), 9 broszur	160
Bryła St.: Podręcznik inżynierski, t. I, 1925 r.	18
— Podręcznik inżynierski, t. II, 1925 r.	19
— Podręcznik inżynierski, t. III, 1932 r.	20
— Podręcznik inżynierski, t. IV, 1936 r.	21
Bryła S.: Budownictwo żelazne	246
Chmielowiec A.: Obliczanie drewnianych mostów	23
— Uproszczona teoria żelbetowych belek teowych, 1931 r.	24
Czajkowski W.: Obliczenia płyt krzyżowo zbrojonych, 1932 r.	278
Dziakiewicz W.: Pomiary większych obszarów i parcelacja	38
— Miernictwo	39
Dz. U. R. P. Nr 23: Prawo budowlane, 1936 r.	205
Frick-Knöll: Baukonstruktionslehre, 1935 r., t. I.	186
— Baukonstruktionslehre, 1935 r., t. II	187
Fuchs: Statystyka konstrukcji	55
Hauber W.: Angewandte Statik, 1919 r.	62
— Statik	223
Henkel O.: Graphische Statik	63
Kuryłło A.: Żelbetnictwo, teoria, cz. I, 1925 r.	77
— Żelbetnictwo, tablice, 1929 r.	78
— Żelbetnictwo, ustrój, cz. II, 1932 r.	152
Kuryłło A.: Żelbetnictwo, cz. I, 1925 r.	273
Kühnel G.: Budowa dróg i roboty ziemne, 1921 r.	79
Krzyżkowski D.: Budownictwo, 1930 r.	81
Obmiński T.: Budownictwo ogólne, tekst, 1925 r.	163
— Budownictwo ogólne, atlas, 1925 r.	164
Polski Komitet Normalizacyjny B/P.N./195, 196	256
Matakiewicz M.: Budowa jazów, 1920 r.	90
— Budownictwo wodne	153
— Regulacja rzek, 1923 r.	157
— Żegluga śródlądowa i budowa dróg wodnych, 1931 r.	158
Mersch E.: Der Eisenbetonbau, tom I, cz. I, 1923 r.	270
— Der Eisenbetonbau, tom I, cz. II, 1929 r.	271
— Der Eisenbetonbau, tom II, cz. I, 1926 r.	272
Psenicki A.: Kurs budowy mostów, 1938 r.	253
— Wzory obliczeń mostów drewnianych	254
— Tablice momentów statycznych i bezwładności	279
Richter J.: Roboty wodne, cz. I, tekst, 1894 r.	267
— Roboty wodne, atlas, 1894 r.	268
— Roboty wodne, cz. II, i fundamenty, 1910 r.	269
Skwarczyński W.: Podręcznik budowlany, 1928 r.	000

Schaper G.: Feste stählerne Brücken, 1934 r.	238
Wątarek K.: Budowa kolei żelaznych, t. II, 1924 r.	129
— Budowa kolei żelaznych, t. II, 1924 r.	130
— Budowa tunelów, 1920 r.	131
Weigel K.: Geodezja, 1938 r.	255

7) Nauki matematyczno-przyrodnicze i varia:

Bartel K.: Geometria wykreślna, 1922 r.	3
— Geometria wykreślna, 1922 r.	4
— Skrypt geometrii wykreślnej	5
— O perspektografie de La Fresnaye	174
— Rzuty cechowane, 1931 r.	189
Bieberbach L.: Differentialrechnung, 1917 r.	6
— Integralrechnung, 1917 r.	7
Burzyński W.: Mechanika ogólna, 1931 r.	149
Czopowski H.: Mechanika teoretyczna, 1921 r., 4 tomy	29—32
Dąbrowski A.: Deutscher Handelsbriefverkehr, 1934 r.	
Dölp-Netto: Differential u. Integralrechnung	36
— Differential u. Integralrechnung	37
— Differential u. Integralrechnung	165
— Differential u. Integralrechnung	225
— Zarys rachunku różniczkowego i całkowego	221
Friedberg W.: Zasady geologii	50
Gauss Fr.: Rozważania ogólne o powierzchniach krzywych	212
Hohorski-Jakubowski: Zbiór zadań z wyższej matema- tyki, 1928 r.	71
Hoborski: Wyższa matematyka	70
Huber M.: Mechanika ogólna	73
Huber-Timoszenko: Wytrzymałość materiałów	72
Junker F.: Repetitorium u. Aufgabensammlung zur Differential u. Integralrechnung	167 i 166
— Differentialrechnung	168
Korowicz H.: Polityka przemysłowa, 1930 r.	
— Polityka agrarna, 1933 r.	
Łomnicki A.: Skrypt matematyki II, t. I, 1921 r.	87
— Skrypt matematyki, t. II, 1921 r.	88
— Tablice trygonometryczne i logarytmiczne	89
— Rachunek różniczkowy, t. I, 1932 r.	201
— Rachunek całkowity, t. II, 1936 r.	202
— Równania różniczkowe, t. III, 1937 r.	203
— Trygonometria i geometria analityczna	213
Łomnicki A.: Rachunek różniczkowy i całkowity, tom I, 1936 r.	250
— Rachunek różniczkowy i całkowity, tom II, 1936 r.	251
— Rachunek różniczkowy i całkowity, tom III, 1936 r.	252
Lalesco: Teoria równań całkowitych	214

Łomnicki A.: Kartografia matematyczna	229
Maksymowicz A.: Elementy matematyki wyższej, 1922 r.	231
— Elementy matematyki wyższej, 1922 r.	232
Mahler G.: Physikalische Aufgabensammlung	91
Morduchaj-Bołtowskoj: Zbiór zadań z rachunku różniczkowego i całkowego	216
Nikliborc-Steinhaus: Ćwiczenia z rachunku różniczkowego	93
— Ćwiczenia z rachunku różniczkowego	220
Plamitzer A.: Elementy geometrii rzutowej	100
— Aksonometria prostokątna	101
— Aksonometria prostokątna	102
Polster H.: Kinematik	222
Przybyłowski K.: Prawo prywatne i międzynarodowe, 1935	
Reczyński C.: Fizyka B	105
Reczyński C.: Fizyka B	106
Romer E.: Atlas Polski	104
Rostafiński Przewodnik do oznaczania roślin	107
Rudnicki J.: Liczby niewymierne, ciągi, szeregi, 1923 r.	219
Rybczyński: Zbiór zadań z fizyki	108
Schuster-Lees: Ćwiczenia praktyczne z fizyki	111
Schlömilch: Tablice logarytmiczne 5-cyfrowe	113
Seifert T.: Polskie bilansoznawstwo	247
— Zasady techniki badania bilansów	248
— Polskie i zagraniczne instytucje popierania eksportu, 1932 r.	276
— Notowanie towarów międzynarodowych, 1934 r.	277
— Technika międzynarodowego przewozu towarów, 1934 r.	
Sporzyński K.: Fizyka, t. III, (elektryczność, magnetyzm), 1931	114
Simon M.: Analytische Geometrie des Raumes	116
Sierpiński W.: Teoria liczb niewymiernych	117
— Zarys teorii mnogości	118
— Teoria liczb	218
— Liczby rzeczywiste i zespolone, 1923 r.	215
Smoluchowski: Teoria Maxwella	211
Steckel S.: Pojęcie granicy	123
Stożek W.: Wykłady matematyki I.	194
Tokarski J.: Petrografia	145
— Petrografia	226
Troskolański T.: Hydromechanika, 1925 r.	162
Trawiński A.: Mięso i produkty mięsne, 1938 r.	274
Tschermak: Podręcznik mineralogii, 1931 r.	243
Weber H.: Podręcznik algebry wyższej, 3 tomy	210
Weigel K.: Rachunek wyrównawczy	154
Wereszczyński: Wiadomości o Polsce współczesnej	132
Witkowski-Zakrzewski: Zarys fizyki	133
Wittenbauer F.: Aufgaben aus der technischen Mechanik	134
Wiśniowski T.: Zasady mineralogii i geologii	135

	<i>Nr katal.</i>
Wojnicz-Sianożęcki: Zadania z mechaniki	138
— Zadania z mechaniki	139
Vonderlin J.: Schattenkonstruktionen	142
„Znicz”: Księga o Śląsku	182
Żuliński T.: Anatomia patologiczna zwierząt domowych, 1935 r.	

Biblioteka abonuje następujące czasopisma techniczne:

- 1) „Życie Techniczne” — organ Kół Naukowych Polskiej Młodzieży Akademickiej Wyższych Uczelni Technicznych w Polsce i Wolnym Mieście Gdańsku.
- 2) „Przemysł Chemiczny”.
- 3) „Technik” — organ Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego.

**SPIS CZŁONKÓW ZWIAZKU AKADEMIKÓW ŚLAZAKÓW
PRZY POLITECHNICE LWOWSKIEJ.**

za rok 1938.

Politechnika:

Bannert Konrad
Baron Oskar
Barwicki Jerzy
Bąba-Babiński Czesław
Bąk Alojzy
Beck Walter
Bednorz Wiktor
Biernat Władysław
Biniszkiewicz Zygmunt
Buzek Benno

Chrobok Jan
Czaja Rudolf
Czajerek Augustyn
Czech Maksymilian
Czech Bernard
Czernecki Rudolf
Czernek Jan

Duda Alojzy

Filipek Stanisław
Flak Bruno
Folwarczny Edmund
Furtak Erwin

Gaś Karol
Gołombek Jerzy
Górnikiewicz Zbigniew
Grabiec Marian
Graeser Gerhard
Gorzyczka Karol
Gałuszka Władysław
Grzywa Paweł

Herwich Wiktor
Hess Jan
Himmer Ernest
Horodecki Lesław
Hansel Ginter
Hamerla Roman

Izworski Mieczysław

Jasioneek Wilhelm
Józefoski Roman
Juroszek Alojzy
Just Jan

Karpiniec Mieczysław
Kałdonek Henryk
Kasza Alojzy
Klak Mieczysław
Klyczka Stanisław
Knapik Henryk
Kokott Jan
Kopeć Ludwik
Grzegorzycza Emil
Kozielski Hubert
Koźdoń Franciszek
Kubacki Jan
Kubica Paweł
Kuczera Józef
Kopeć Bolesław
Krautwurst Franciszek
Kasza Alfred

Latoska Karol
Ligus Władysław

Lubina Paweł

Łukaszczyk Gerhard

Makosz Konstanty

Malik Juliusz

Matusiak Tadeusz

Musioł Alfred

Musioł Michał

Musioł Tomasz

Mitis Władysław

Muskietorz Franciszek

Morawiec Franciszek

Moll Leon

Matuszek Paweł

Malcher Gerhard

Nikiel Tadeusz

Nowak Ernest

Nowicki Jan

Nyga Roman

Okołowicz Jan

Olszar Emil

Operskalski Joachim

Paczkowski Jerzy

Palica Ryszard

Paszek Franciszek

Pawlikowski Henryk

Petzuch Eryk

Pitlok Maksymilian

Placek Ernest

Pluta Wilhelm

Płonka Gothard

Polok Eryk

Pająk Gerhard

Paszek Brunon

Płaczek Alfred

Płaczek Ludwik

Radwański Herbert

Riess Jan

Rozbój Karol

Schikora Gerhard

Seredyński Karol

Sassin Rudolf

Skiba Józef

Skiba Reinard

Swoboda Józef

Skupień Zbigniew

Skutella Robert

Śladek Gerard

Śladek Zygfryd

Sobawa Gerhard

Sodowski Ryszard

Sojka Henryk

Soppa Florian

Spiel Jan

Stachowski Aleksander

Stachowski Tadeusz

Strzewiczek Herbert

Suchy Władysław

Sekalla Franciszek

Śmiłowski Jerzy

Świstun Guido

Tomanek Augustyn

Trojok Paweł

Wesoły Kazimierz

Wieczorek Ewald

Wilczek Aleksander

Windisch Władysław

Wiśniowski Ludwik

Wójcik Jerzy

Wróbel Maksymilian

Zieleźnik Teodor

Zimmer Eryk

Żagan Roman

Żemełka Jan

Ruszczyk Jan

Kiołbasa Antoni

Kozioł Antoni

Uniwersytet Jana Kazimierza:

Czech Bernard

Mazur Józef

Kimmel Paweł

Rzepka Bernard

Stańczyk Zygmunt
 Steuer Wilhelm
 Skrzypczyk Ryszard

Wieczorek Eryk
 Wieczorek Paweł
 Wieczorek Wilhelm
 Wrzecionówna Maria

Akademia Medycyny Weterynaryjnej:

Adamczyk Bolesław

Lenartowiczówna Krystyna
 Lokaj Józef

Babilas Franciszek
 Baron Józef
 Biniek Jerzy
 Bortel Alfred
 Butter Franciszek
 Byrtus Fraszek

Łata Alfred
 Łysikówna Hildegarda

Majnusz Ryszard
 Mandrysz Joachim

Hałaczek Stanisław

Porwolik Wilhelm

Jasiulkówna Lidia

Reiss Józef
 Schwarz Rudolf

Karolewicz Stefan
 Kalinowski Wilhelm
 Kowol Jan

Świekot Henryk

Akademia Handlu Zagranicznego:

Adamczyk Alojzy

Lorek Fryderyk

Bugiel Herbert

Palowski Rudolf
 Potyrcha Alojzy

Dworok Tadeusz

Stokłosa Eryk
 Szebeszczyk Eryk
 Swaczyna Engelbert

Hüttl Herwig

Iskalla Maksymilian

Świdorski Henryk

Klimek Henryk

Walla Leopold

Lenartowicz Witold

2090

146330

II

Biblioteka Śląska

2021

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000647344

II 146330/0/1938